

BIBLIOGRAPHY *

1. Brofenbrenner, U., "Socialization and Social Class Through Time and Space"; in Maccoby, E., Newcomb, T.M., and Hartley, E.L., Readings in Social Psychology, New York: Holt, Rinehart, and Winston, 1958, second edition.
2. Central (National) Statistical Office, Government of Thailand, Thailand Population Census 1960, Whole Kingdom, 1962,
3. Erikson, E.H., Childhood and Society, New York: Norton and Co., 1950.
4. Landy, D., Tropical Childhood, Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1959.
5. McClelland, D., The Achieving Society, Princeton: D. Van Nostrand, 1961.
6. National Statistical Office, Government of Thailand, Household Expenditure Study B.E. 2505, Bangkok-Thonburi Municipal Area, B.E. 2506 (1963)
7. Philp, H., "Social Factors Effecting Child Development in Villages in Thailand", unpublished paper, 1963.
8. Rosen, B.C., "Socialization and Achievement Motivation in Brazil", American Sociological Review, XXVII, 1962, No.5, 612-624.
9. Sears, R., Maccoby, E., and Levin, H., Patterns of Child Rearing, Evanston, Ill.: Row, Peterson & Co., 1957.
10. Srisawasdi Cholvisutdhi, Patterns of Child Rearing Practices Among 30 Middle Class Mothers in Bangkok and Thonburi, International Institute For Child Study, unpublished Master's Thesis, 1962. (In Thai)
11. Subpa Malakul, "Pilot Study of Child Rearing in Thai Culture", Journal of the Psychiatric Association of Thailand, III, 1958, 1-71.

* Thai authors have been alphabetically listed according to first name; all other authors have been alphabetically listed according to last name.

ภาคผนวก

ผู้สัมภาษณ์.....
ผู้ให้สัมภาษณ์..... อำเภอ.....
อาชีพ..... ที่อยู่.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

๑. พื้นฐานและโครงสร้างของครอบครัว

ก. สมาชิกในครอบครัวในปัจจุบัน

รายชื่อสมาชิก	ปีเกิด	สถานที่เกิด	มีครอบครัวหรือยัง	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	เชื้อชาติ	ศาสนา	การศึกษา ตำแหน่งงาน
---------------	--------	-------------	-------------------	------------------------	-----------	-------	------------------------

ข. สมาชิกในครอบครัวที่แยกไปอยู่ต่างหาก

รายชื่อสมาชิก	ปีเกิด	สถานที่เกิด	มีครอบครัวหรือยัง	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	เชื้อชาติ	ศาสนา	การศึกษา ตำแหน่งงาน
---------------	--------	-------------	-------------------	------------------------	-----------	-------	------------------------

๑. รายได้ของครอบครัว

๑. รายได้สามี ?
๒. รายได้ภรรยา ?
๓. รายได้อื่น ๆ ?
- รวม ?
๔. ใครมีหน้าที่เก็บเงิน ?
๕. ครอบครัวของคุณมีวิธีใช้จ่ายเงินอย่างไร ?
๖. สมมุติว่าคุณต้องการกู้ยืม
- โทรทักน
- ตู้เย็น
- รถยนต์
- เหล่านี้ใครเป็นคนซื้อ ?

๒. ความสัมพันธ์ในครอบครัว

๑. ใครมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องอาหาร ?
๒. ใครทำกับข้าว ?
๓. ใครล้างจาน ?
๔. ใครทำความสะอาดบ้าน ?
๕. ใครซักเสื้อผ้า ?
๖. ใครแคงตัวให้บุตร ?
๗. คุณหวังจะให้ลูก ๆ ช่วยงานบ้านบ้างไหม ?
ก. คุณต้องการให้ลูกชาย (ลูกหญิง +) ของคุณทำงานชนิดไหนที่บ้าน ?
๘. ใครช่วยลูกของคุณ (ก) ทำการบ้านบ้าง ?

๓. ทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร เกี่ยวกับด้านการทำงาน

ก. เกี่ยวกับด้านการทำงาน

๑. ใคร เป็นคนคัดสรรใจ เกี่ยวกับการศึกษาของลูกผู้ชายและลูกผู้หญิง ?
๒. ก. คุณหวังจะให้ลูกผู้ชายของคุณมีการศึกษาดังชั้นไหน ?
ข. คุณหวังจะให้ลูกผู้หญิงของคุณมีการศึกษาดังชั้นไหน ?
๓. คุณหวังจะให้ลูกของคุณ (ศ) มีอาชีพอะไร ?
— ทำไมจึงหวังเช่นนั้น ?
๔. คุณคิดว่าลูก ๆ ของคุณควรจะได้เลือกอาชีพเองหรือไม่ ?
๕. การเลือกอาชีพของลูก ๆ ขึ้นอยู่กับใครมากที่สุด ?

๔. ทัศนคติต่อความสำเร็จและความผิดหวังของเด็ก

๑. เมื่อเด็กไปโรงเรียนครั้งแรก เด็กแสดงกิริยาอย่างไรบ้าง ?
โรงเรียนอนุบาล (ร้องไห้, อยากรไป, ไม่ชอบ, ไม่อยากรไป)
— เพราะอะไร ?
— โรงเรียนสาธิต
— เพราะอะไร ?
๒. ถ้าลูกของคุณสอบตกคุณรู้สึกอย่างไร ?
— คุณทำอะไรบอกเขา ?
๓. คุณหวังจะให้ลูก ๆ ของคุณสอบได้คะแนนสูงไหม ?
— เพราะอะไร ? (เพื่อชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล)
๔. ถ้าลูกของคุณสอบได้คะแนนดีคุณทำอะไร ?
— (รางวัลประเภทไหน) ?
๕. คุณเสนอเลขของคุณให้หัก เขียน ว่าครบ หรือคูเวลา หรือเปล่า ?
ก. มีสิ่งอื่นใหม่ที่คุณเสนอ ?

คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสิ่งที่คุณได้เลี้ยงดูของคุณ ก่อนที่จะตอบคำถาม กรุณา

คิดย้อนหลังไปถึงสมัยเมื่อลูดยังเด็ก ๆ อยู่ ถ้าคุณจำโลกกรุณาให้คำตอบที่ใกล้เคียงความจริงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๕. การเลี้ยงดูบุตร

การให้นม

๑. คุณเลี้ยงดูอย่างไร ?
-นมตนเอง.....ระยะเวลา.....
 -นมตนเองและนมขวด.....ระยะเวลา.....
 -นมขวด.....ระยะเวลา.....

๒. แม้ม่างคนเห็นว่าควรให้นมแก่ลูกเป็นเวลา แต่บางคนเห็น-ว่าควรให้คอเมื่อเด็กหิว คุณมีความเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ ?

- เพราะเหตุใด ?
- คุณเลี้ยง (ส) อย่างไร ?

การให้นมขวด

๑. คุณเริ่มให้ลูกกินนมขวดเมื่อไร ?
๒. วันละกี่ครั้ง ?
๓. เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ?
๔. ให้โดยวิธีไหน ?

- ใช้นมที่สกัดให้กิน
- ใช้นมผง เมื่อก่อนชงนมให้
- ใช้นมของคุณเองตามลำพัง

- คุณคิดว่าวิธีไหนดีที่สุด ?
- เพราะอะไร ?

การหย่านม

๑. คุณให้ลูกหย่านมเมื่ออายุได้เท่าไร ?

- เพราะเหตุใดจึงคิดว่าควรจะหย่า ?
- ๒. คุณใช้เวลาานเท่าไรในการหย่า ?
- ๓. คุณเริ่มให้อาหารแข็งแก่เด็กเมื่อไร ?
- อาหารประเภทไหน ?

การฝึกการช้ถ่าย

๑. ก่อนที่คุณจะห้ลูกใหญ่จ้ถ่ายให้เรียบร้อย เวลาลูกถ่ายเลอะ เทอะคุณรู้สึกอย่างไร ?
 - คุณทำอะไร ?
๒. คุณเริ่มฝึกให้ลูกถ่ายบ้สวาระให้เรียบร้อยเมื่อไร ?
 - ใช้เวลาฝึกนานเท่าไรลูกจึงสามารถถ่ายบ้สวาระได้เรียบร้อย ?
 - คุณฝึกอย่างไร ?
๓. คุณเริ่มฝึกให้ลูกถ่ายอุจจาระให้เรียบร้อยเมื่อไร ?
 - ใช้เวลาฝึกช้เวลานานเท่าไรลูกจึงถ่ายได้เรียบร้อย
 - คุณฝึกอย่างไร

ผู้ช่วยในการเลี้ยงเด็ก

- นอกจากคุณ มีผู้ช้ช่วยเลี้ยงลูกอีกไหม ?

ผู้ช่วย	ช่วยในสิ่งค่าง ๆ	เพราะอะไรจึงช่วย	บ้ชใหม่
	<ul style="list-style-type: none"> • ช่วยอุ้ม • ช่วยโหนม • ช่วยป้อนช้ • ช่วยอาบน้ำ • ช่วยอบรมท่าโหม • ดูแลให้ได้รับความสบาย 		

๖. การเข้าใจใส่คุณแต่เด็ก

๑. แม่บางคนรู้สึกว่าการอุ้มลูกทุกครั้งที่คุณร้องจะทำให้ลูกเคยตัว แต่บางคนคิดว่าไม่ควรจะปล่อยให้ลูกร้องนาน ๆ ควรจะอุ้มทุกครั้งที่คุณร้อง คุณมีความเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ ?
๒. ส่วนมากคุณมักจะคอยเป็นห่วงว่า (ศ) อยู่ที่ไหน กำลังทำอะไรอยู่หรือเปล่า หรือว่าคุณปล่อยให้ (ศ) เล่นตามลำพังหายไปนาน ?
 - คุณคอยเรียก อยู่บ่อย ๆ ไหม
๓. แม่บางคนให้ความสนใจลูกมากเมื่อลูกยังเล็ก ๆ อยู่ แต่เมื่อลูกโตขึ้น (ประมาณ ๒-๓ ขวบ) แม่ก็ให้ความสนใจกับลูกน้อยลงทุกที แต่แม่บางคนก็ให้ความสนใจกับลูกอย่างสม่ำเสมอ
 - ก. คุณมีความคิดเห็นอย่างไร ?
 - ข. คุณได้แสดงความรัก ความเข้าใจใส่ในตัวลูกที่มีอายุ ๒ - ๓ - ๔ ขวบ แตกต่างกันไหม ?
 - เมื่ออายุ ๒ ขวบ แสดงอย่างไร ?
 - เพราะอะไร ?
 - เมื่ออายุ ๓ ขวบ แสดงอย่างไร ?
 - เพราะอะไร ?
 - เมื่ออายุ ๔ ขวบ แสดงอย่างไร ?
 - เพราะอะไร ?
 - เมื่ออายุ ๕ ขวบ แสดงอย่างไร ?
 - เพราะอะไร ?
 - เมื่ออายุ ๔ ขวบ แสดงอย่างไร ?
 - เพราะอะไร ?

- ตามความคิดเห็นของคุณ ควรจะหยุคหรือเลิกแสดงความรักใส่ใคร่เข้าใจใส่ในตัวลูกโดยการใช้กอดลูกเมื่ออายุเท่าไร ?
- เพราะอะไร ?
 - คุณคิดว่าลูกของคุณมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อคุณหยุคแสดงกิริยาถึงกล่าว ?
- ค. มีใครอีกบ้างไหม ? ในบ้านเดียวกันกับคุณ ที่ให้ความเข้าใจใส่ในตัวลูกกับ (ศ) อย่างมาก (เป็นอะไรของ ศ)

ง. เมื่ออายุสักเท่าไรที่คุณรู้สึกว่า (ศ) ไม่ต้องการให้คุณเอาใจใส่แสดงความรักกับเขาเหมือนเมื่อเขายังเด็กอยู่ ?

จ. หลังจากที (ศ) เข้าโรงเรียนแล้ว คุณคิดว่าคุณยังให้ความรักความเอาใจใส่กับลูกมากเท่ากับเมื่อก่อนที่เขาจะเข้าโรงเรียนไหม ?

— กรุณาอธิบายด้วยว่า ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ?

ฉ. ปัจจุบันนี้คุณรู้สึกว่าคุณให้ความรักความเอาใจใส่กับลูกมากไหม ?

— ที่คุณบอกว่าคุณให้ความรักความเอาใจใส่มากนั้น จะกรุณาให้ตัวอย่างได้ไหม ?

— คุณรู้สึกว่าลูกคุณคิดว่าคุณได้ให้ความรักความเอาใจใส่แก่เขาเพียงพอไหม ?

๗. ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็ก

ต่อไปนี้อาจจะถาม เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็ก

๑. คุณคิดว่าลูก ๆ ควรจะยอมรับความคิดเห็นของพ่อแม่โดยไม่ต้องซักถามบ้างไหม ?

— (ถ้าไม่จำเป็น)

— มีบ้างไหมที่บางครั้งคุณไม่อยากให้ลูกคัดค้านพ่อแม่ ?

— เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ?

๒. พ่อแม่บางคนหวังจะให้ลูกของตนทำตามคำสั่งทันที เป็นคนว่า สั่งให้เงิบบ สั่งให้หยิบของต่าง ๆ ให้ หรือสั่งให้ทำอะไร แต่พ่อแม่บางคนไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญอะไรนักที่เด็กจะต้องทำตามในทันทีที่สั่ง ?

— คุณมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับเรื่องนี้ ?

— คุณคิดว่าสามีของคุณมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับเรื่องนี้ ?

๓. เด็กบางคนเมื่อเวลาโกรธพ่อแม่ก็มักจะแสดงกิริยาก้าวร้าว ทุบตี หรือขวาด คุณคิดว่าพ่อแม่ควรจะปล่อยให้เด็กทำสิ่งเหล่านี้ไหม ?

— จะปล่อยให้ทำมากน้อยเพียงไร ?

ก. คุณทำอะไร ถ้า (ศ) ทำกับคุณเช่นนั้น ?

— กรุณาบอกตัวอย่าง ?

- ข. ถ้า (ค) ไม่เคยทำสิ่งเหล่านี้ คุณมีวิธีสอนอย่างไรที่จะไม่ให้ลูกคุณทำเช่นนั้น ?
- ๔. เมื่อ (ค) ขนหรือซัดดินคำสิ่งของคุณ คุณทำอย่างไร ?
- ๕. คุณคิดว่าเด็กควรจะประพฤติตัวให้ถูกกาลละเทศะได้เมื่ออายุสักเท่าไร ?
- ๖. โดยทั่ว ๆ ไปอยู่ที่บ้านลูกของคุณประพฤติตัวอย่างไรบ้าง (เริ่มวัย - ขน) ?
- ๗. คุณทำอย่างไร ถ้าลูกของคุณทำสิ่งต่อไปนี้.-

การกระทำ	วิธีลงโทษ	เหตุผลที่ใช้วิธีนี้
พุดปด พุดคำหยาบ ขโมย ทำสกปรก ไม่ทำการบ้าน ทำของแตก ร้องไห้โยเย ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ โต้เถียงผู้ใหญ่ คอสูท คัดตึง ไปเที่ยวโดยไม่ขออนุญาต		

๘. การให้รางวัลและการทำโทษ

๑. พ่อแม่บางคนยกของชมเชยลูกเสมอเมื่อลูกทำดี แต่บางคนเชื่อว่าเด็กควรจะต้องประพฤติดีอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องยกของชมเชยกันอีก หรือบางคนก็คิดว่าการชมจะทำให้เด็กหลง คุณมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ ?

๒. ถ้า (ค) ทำสิ่งที่คุณไม่ต้องการให้ทำ คุณทำอย่างไร ?
๓. ถ้า (ค) ทำสิ่งที่คุณเคยเคียดหรือห้ามแล้วซ้ำอีก คุณทำอย่างไร ?
- (กรุณาชกตัวอย่างใดใหม่)

ต่อไปนี้เป็นคำพูดที่แม่ไขกล่าวกับลูก เมื่อลูกทำอะไรที่แม่ไม่ชอบ คำพูดเหล่านี้อาจจะไม่ตรงกับที่
คุณไขที่เคียด แต่ขอให้เลือกคำพูดที่ใกล้เคียงที่สุดที่คุณไขแต่ละข้อความบอกแต่เพียงว่า

- ไม่เคยไขเลย
- ไขบางครั้ง
- ไขบ่อย

๑. การกระทำเช่นนั้นไม่ใช่เป็นของคิ
๒. ไม่อายตัวเองเลยหรือที่แสดงกิริยาเช่นนั้น
๓. ทำอะไรเป็นเด็กทารก
๔. หนูทำอย่างนั้นแสดงว่าไม่รักแม่เลยไขใหม่
๕. หนูทำอย่างนั้นทำให้แม่เสียใจรูใหม่ (หนูกำลังทำให้แมร้องไห้รูใหม่)
๖. แม่จะไม่พูดควยหรือรับฟังอะไรควยเลย ถ้าหนูยังไม่ทำตัวให้ดีขึ้น
๗. ไปไหน แม่ไม่ยอมเห็นหน้าเลยจนกว่าจะกระทำตัวให้ดีขึ้น
๘. แม่จะฟ้องพอ เมื่อพอกลับมาแล้ว
๙. คุณพอจะคิดถึงอย่างไร ถ้าเห็นหนูทำอย่างนี้
๑๐. หนูไม่ใช่ลูกแม่หรือ เพราะลูกแม่คงไม่ทำอย่างนี้
๑๑. แม่ไม่ชอบเด็กที่ทำอย่างนี้
๑๒. จะไม่มีใคร เล่นกับหนูเลยถ้าหนูไม่ทำดี ๆ กับเขา
๑๓. ถ้าหนูทำอย่างนี้คนอื่นจะไม่ชอบหนูเลย
๑๔. ถ้าไม่หยุดทำอย่างนี้ฉันจะมาจับตัวเขาไป
๑๕. คำว่าจจะจับตัวหนูใส่ตะรางนะ
๑๖. ถ้าหนูจะทำตัวอย่างนี้อีก แม่จะส่งไปอยู่ที่อื่น
๑๗. แม่จะไปเสียจากหนูถ้าหนูขึ้นทำอย่างนี้

๑. มีอะไรอีกใหม่ที่ฉันใช้ทุกกับลูก เมื่อลูกทำอะไรที่คุณไม่ชอบหรือไม่ถูกใจ ?
๒. การที่คุณเด็ก เมื่อเด็กกระทำผิด ความความเห็นของคุณมีผลดีมากมายเพียงไร ?
๓. คุณทำโทษ (ศ) โดยการไม่ให้สิ่งที่ดี (ค) อดอยากไปเลยไหม (บอชแคไชน) ?
 - ความผิดอะไรบ้างที่คุณมักจะทำโทษด้วยวิธีนี้ ?
 - ความความเห็นของคุณ การทำโทษวิธีนี้ได้ผลดีมากมายเพียงไร ?
๔. คุณถูกลงโทษไหม ?
 - (บอชแคไชน) ?
 - ความผิดอะไรบ้างจึงจะถูกลง ?
 - คุณคิดว่าถูกลงโทษจะมีผลดีมากมายเพียงไร
๕. คุณตีลูกไปไหม ?
 - (บอชแคไชน) ?
 - ความผิดอะไรบ้างคุณจึงจะตี
 - การตีลูกจะได้ผลดีมากมายเพียงไร ?

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก

๑. เมื่อเวลาทำโทษลูก ใครเป็นคนลงโทษ คุณหรือสามี (เมื่อคุณและสามีอยู่ด้วยกัน) ?
 - ก. สามีคุณเข้มงวดกับ (ศ) อดอยากไปบ้าง ?
 - ข. มีบ้างไหมที่คุณไม่เห็นด้วยกับการลงโทษของสามี (ขอให้ยกตัวอย่าง) ?
๒. คุณจะกรุณาเขาถึง
 - ก. (ศ) เขากับคุณพอได้ใช่ไหม ?
 - ข. (ศ) กับคุณพอเคยเล่นกันบ้างไหม ?
 - ค. คุณคิดว่าคุณมีความรู้สึกอย่างไรกับ (ศ) ?
 - ง. พ่อเคยแสดงความรักแก่ (ศ) บ้างไหม ?
 - แสดงอย่างไร ?

การฝึกให้เด็กรู้จักพึ่งตนเอง

๑. คุณคิดว่าจะให้ (ศ) พยายามทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองโดยไม่ขอให้แม่ช่วยเมื่ออายุเท่าไร ?
๒. คุณคิดว่าจะให้ (ศ) พบเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันด้วยตัวเด็กเอง เมื่ออายุเท่าไร ?
๓. คุณคิดว่าจะให้ (ศ) พยายามทำสิ่งยากต่าง ๆ ด้วยตนเองโดยไม่ขอให้ผู้อื่นช่วยเมื่ออายุเท่าไร ?
๔. คุณคิดว่าจะให้ (ศ) มีความสนใจงานอดิเรกเพื่อความเพลิดเพลินของตนเอง เมื่ออายุเท่าไร ?
๕. คุณคิดว่าจะให้ (ศ) รู้จักตัดสินใจเอง เช่น เลือกซื้อเสื้อผ้าและใช้จ่ายเงินเองเมื่ออายุเท่าไร ?

๑๑. การฝึกความความสำเร็จในสิ่งต่าง ๆ

คุณคิดจะให้ลูกคุณทำอะไรต่อไปนี้ได้เมื่ออายุเท่าไร

๑. คุณคิดจะให้ (ศ) มีความคล่องแคล่วว่องไวในการคลาน เดิน กระโดด เล่นต่าง ๆ อายุเท่าไร ?
๒. คุณคิดจะให้ (ศ) เข้ากับเพื่อนได้และสามารถเป็นผู้นำของเพื่อน ๆ เมื่ออายุเท่าไร ?
๓. คุณคิดจะให้ (ศ) เขียนหนังสือได้เมื่ออายุเท่าไร ?
๔. คุณคิดจะให้ (ศ) เมื่อทำอะไรแรงกับเพื่อนก็ทำได้เมื่ออายุเท่าไร ?
๕. คุณคิดจะให้ (ศ) เล่นกีฬาได้ดีที่สุดในเมื่ออายุเท่าไร ?

๑๒. การฝึกการรับผิดชอบ

คุณคิดจะให้ (ศ) ของคุณรู้จักรับผิดชอบตัวเองในสิ่งต่อไปนี้เมื่ออายุเท่าไร ?

สิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการให้เด็กทำ	อายุ	วิธีสอน
รับประทานอาหารเอง		
อาบน้ำเอง		
แต่งตัวเอง		

สิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการให้เด็กทำ	อายุ	วิธีสอน
เก็บรักษาของ ๆ ตนเอง ช่วยทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ ช่วยดูแลน้องเล็ก ๆ ได้ ช่วยเหลือผู้อื่นได้		

๑๓. การฝึกในสิ่งที่ควรและไม่ควร

- คุณสอนให้ (ศ) หักไหว้ผู้ใหญ่ตั้งแต่อายุเท่าไร ?
- สอนอย่างไร ?
- เพราะอะไรจึงสอน
- ถ้าปัจจุบัน (ศ) ยังไม่ไหวผู้ใหญ่ คุณจะจัดการอย่างไร ?
- คุณหักให้ (ศ) รู้จักหูกของคุณเมื่อใดรับของหรือได้รับความช่วยเหลือเมื่ออายุเท่าไร ?
- สอนอย่างไร ?
- เพราะอะไร ?
- ถ้าปัจจุบันนี้ (ศ) ยังไม่ปฏิบัติตามต้องการ คุณจะจัดการอย่างไร ?
- คุณสอนให้ (ศ) หูกขอโทษเมื่ออายุเท่าไร ?
- สอนอย่างไร ?
- เพราะอะไรจึงสอน ?
- ถ้าปัจจุบันนี้ (ศ) ยังไม่ปฏิบัติ คุณจะจัดการอย่างไร ?

๑๔. ปรัชญาในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

บางครั้งครวคิดว่า การเลี้ยงดูบุตร เป็นหน้าที่ของแม่ และยกให้แม่เป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องลูก ๆ ทั้งสิ้น แต่บางครั้งครวก็มีความเห็นว่า พ่อก็ควรจะได้มีส่วนในการจะอนุญาตให้เด็กทำหรือไม่ทำ

อะไรคือ

- ครอบคลุมถึงความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ ?
- กรุณาบอกด้วย ?
